

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 22

ASIA:

Sofiaassa olevan tahetytön raportti n:o 1.

Ministeri Talas

30/11 1937.

SUOMEN LÄHETYSTÖ

Budapestissa, 30 päivänä marraskuuta

No 2281.

No	16	Pal.	1937.37
7/12.32	5		
		OSASTO	

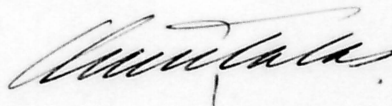
Herra Ministeri,

5 C22

Lähetän kunnioitteen Teille, Herra
Ministeri, Sofian-lähetystön raportin
n:o 1, jonka nimikkeenä on:

Keskustelu Bulgarian pääministerin kanssa.

Vasteanottakaa, Herra Ministeri,
täydellisen kunnioitukseni vakuutus.

Herra Ulkoasiainministeri

Rudolf Holsti,

Helsinki.

S o f i a SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 1.

Budapestissä 30 p:nä marras kuuta 1937.

16 347 Sal. 27

Asia: Keskustelu Bulgarian

pääministerin kanssa.

7/12 - 32

LABTU

5

C22

Kun Bulgarian kuningas juuri oli matkalla Euroopassa, käytin tilaisuutta hyväkseni tiedustellakseni matkan syytä. Pääministeri vastasi, että matkalla tietysti oli poliittinenkin tarkoitus, joskin sen myöskin oli aiheuttanut kuninkaan oma halu tehdä matka. Pääministeri kertoi, että eräs bulgarialainen vastustuspuolueen lehti oli kirjoittanut, että Bulgaria olisi tehnyt salaisen liiton Saksan kanssa ja tästä uutisesta olivat eräät pienen ententen sanomalehdet tehneet suuren numeron. Kun tässä uutisessa ei ollut mitään perää, tahtoi kuningas saada Englannin ja Ranskan hallitukset siitä vakuutetuiksi. Tämä oli matkan päätarkoitus ja tämä tarkoitus saavutettiin.

Tässä yhteydessä pääministeri lähemmin teki selkoa Bulgarian suhteesta Saksaan. "Mitään liittoa Saksan kanssa meillä ei ole", sanoi hän, "mutta on luonnollista, että meillä Saksan kanssa on erittäin ystävälliset suhteet. Tämä johtuu jo siitäkin, että 60% viennistämme suuntautuu Saksaan."

"Bulgarialla ei tällä haevaa ole mitään ulkopoliittisia pyyteitä", jatkoi pääministeri. "Emme edes aio pyytää, että

JAKELUOHJE:

.....
.....
.....
.....

UE 2: A 4.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksiministeriöille.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

aseistautumisoikeuttamme rajoittavia rauhansopimuksen määräyksiä kumottaisiin. Mutta onhan luonnollista, että edellytämme, että jos kerran Unkarille myönnetään täydellinen aseistautumisoikeus, tätä oikeutta ei meiltäkään kielletä. Olisihan miltei koomillista, jos Bulgaria katsottaisiin Euroopan rauhalle ⁿⁱⁱⁿ vaaralliseksi, että se olisi ainoa maa, jonka aseistautumisoikeuden edelleen täytyisi olla rajoitettu."

Tämän jälkeen siirtyi keskustelu sisäpoliittisiin kysymyksiin. Olen jo edellisissä raporteissani kertonut, että aikaisemmissa keskusteluissani Bulgarian pääministerin kanssa hän oli maininnut, että Bulgarian hallituksen pyrkimyksenä on palauttaa Bulgariassa parlamentaarinen elämä. Hallitus onkin nyttemmin antanut uuden vaalilain, jonka mukaan toimitetaan talvella tai keväällä vaalit uuteen parlamenttiin. Pääministeri selitti, että vaalilain johtavana periaatteena on, että parlamentilla tulee olemaan osuus ainoastaan lain säädäntöön, mutta ei hallintoon eikä hallitusvaltaan. Tämän vuoksi ei hallitus myöskään tule olemaan parlamentaarinen. Eduskunta ei voi kukistaa hallitusta, joka ei myöskään ole eduskunnalle vaan ainoastaan kuninkaalle vastuunalainen. Pääministeri selitti että bulgarialainen talonpoika on kuningasmielinen ja katsoo että kuninkaan tulee hallita eikä parlamentin. Mitään puolueita ei tulla sallimaan eikä niitä, pääministerin sanojen mukaan edes tarvitakaan, kun hallitus ei ole parlamentaarinen. Suurta tyytyväisyyttä väitti pääministeri talonpojissa synnyttäneen sen säännöksen, että eduskunnan jäsenmäärä vähennetään puoleen. Bulgarialainen talonpoika on hyvin säästäväinen ja katsoo säästäväisyyssyistä, että eduskunnassa tulee

mahdollisimman pieni edustajamäärä. Onpa niitäkin, joitten mielestä ei parlamenttia ollenkaan tarvittaisikaan.

Pääministeri painosti useampaan kertaan, että vaalien kautta hallitus koettaa johtaa Bulgarian valtiollisen elämän jälleen täysin demokraattiseen suuntaan ja koota kaikki maassa olevat hyvät voimat yhteistyöhön hallituksen kanssa meän hyväksi.

Sofiassa saamieni tietojen mukaan on sisällinen tilanne Bulgariassa verrattain jännittynyt ja kommunistit jatkavat maanalaista työtänsä. Talonpoikaisen väestön ja työväestön ääretön köyhyys muodostaa valitettavasti otollisen maaperän kommunistien kylvölle. Tulevaisuus on osoitettava riittäkö hallituksen nyt toimeenpanema eduskuntauudistus johtamaan maan olot rauhalliseen demokraattiseen elämään, mikä varmeankin vastaisi Bulgarian kansan todellisia toiveita.

